

EL

MAGAZÍN

Núm. 227

Divendres, 3 de juny de 2022

NAMINA

"La música ens guareix tant a l'hora d'escoltar-la com de fer-la"

ECONOMIA ■

El mercat immobiliari està en plena efervescència: convé estar en alerta?

SALUT ■

Com plantar gingebre, una arrel que ens ajuda a millorar la salut, en testos de casa

ENTREVISTA

NAMINA

“El gran engranatge de la indústria musical catalana el formen quatre noms que són a tot arreu, i que acaben fent un peix que es mossega la cua”

Namina és el nom artístic de Natàlia Miró do Nascimento, polifacètica cantautora barcelonina establerta a Moià. Una artista que no ha vingut a fer amics ni a entretenir el respectable, sinó a dir coses i a remoure consciències amb un discurs compromès que beu d'estils com el jazz, el blues, el folk o el rock més desacomplexat. ‘Un udol’ és el seu tercer àlbum, també el salt endavant més pronunciat de tota la seva carrera conceptualment.

Text: Oriol Serra
Fotografia: Griselda Escrigas

Vostè mateixa sol referir-se a *Un udol* com un disc de renaixement. En quin sentit?

El vaig començar a gravar en plena pandèmia. Veníem del confinament, que havia estat un moment molt dur. La música és la meva vida, i quan tot es va aturar de cop i volta, no només em vaig trobar sense poder fer concerts sinó que em vaig adonar que ni tan sols tenia un horitzó al davant. Fins i tot la idea de posar-me a compondre cançons noves em deprimia. La manera més positiva de canalitzar tot allò va ser posar-me a fer versions, algunes de les quals han acabat sortint en aquest disc, que ve a simbolitzar el renaixement després d'aquell moment tan dur.

El fet de continuar fent música, la va ajudar a sobreposar-se a tot aquell escenari?

Sí, perquè la música té la capacitat de guarir-nos i d'acompanyar-nos en cada moment de la nostra vida. Hi ha música per quan estem tristos, per quan estem enamorats, per quan tenim el cor trencat... En la música hi podem trobar elements que ens faran companyia en funció del nostre estat d'ànim, però també d'altres que ens poden fer canviar d'estat d'ànim en certs moments. Quan estem de mala llet, per exemple, el simple fet d'escoltar una determinada cançó pot fer que ens posem de bon humor.

En aquest aspecte, creu que fer música és molt diferent d'escoltar-la?

La música ens guareix tant a l'hora d'escoltar-la com de fer-la. És cert que de vegades, a l'hora de

compondre, hi ha moments menys plaents perquè tu vols fer una cosa però n'acaba sortint una altra. Però un cop tens aquella cançó tal com la volies i et disposes a interpretar-la, la sensació torna a ser plaent. Si a més ho fas amb uns músics amb els quals t'entens, aquesta sensació es multiplica. I si a sobre ho pots fer davant d'un públic amb el qual acabes jugant, ja és la bomba. Perquè quan la música que tu estàs tocant té la capacitat d'impactar en altres persones, us esteu guarint mútuament.

Durant el confinament, molts músics van optar per les emissions en *streaming* a l'hora de capejar el tancament de la música en directe. Vostè es va mantenir al marge d'aquesta tendència.

Em va semblar que no tenia cap mena de sentit. La música en directe ha de ser justament això, música en directe. Si faig un concert necessito sentir el contacte amb el públic, i això no ho puc fer a través d'una pantalla. Quan anem a un concert no anem només a interpretar o escoltar música, sinó a transmetre'ns els uns als altres unes emocions que només es poden experimentar des de la proximitat.

En aquest disc estrena una renovada banda d'acompanyament on destaca la incorporació del trompetista Pep Gol, un dels fundadors de La Vella Dixieland.

Ens havíem conegut tocant junts en un escenari, però va ser durant el confinament quan vam començar a compondre plegats. Cadascú era a casa seva, ell a Barcelona i jo a Moià, i anàvem intercanviant idees fins que ens vam adonar que tení-

“Quan un home amb el qual no tens cap vincle et posa la mà a la cama, és una agressió en tota regla. No és una mà, sinó un puny amb tentacles”

més pop i fins i tot comercial, ara em venia de gust tornar a mirar enrere.

Una de les cançons on millor s’aprecia aquest apropament al jazz és la que titula el disc. D’on surt, aquest udol?

És un udol animal. Una reivindicació de la visceralitat i l’animalitat de la música.

Les persones hauríem de ser més animals?

D’entrada em surt respondre que sí, però el cert és que al capdavant els humans ja en som, d’animals.

D’acord, potser aquesta pregunta estava mal formulada. Els humans som conscients de la nostra naturalesa animal, o ens n’hem oblidat?

Crec que ens n’hem oblidat i que n’hauríem de ser més conscients. Tenim les mateixes necessitats bàsiques que qualsevol altra espècie, com ara menjar o dormir. Fins i tot les relacions humanes formen part de la nostra naturalesa animal, perquè els individus de la resta d’espècies també són éssers socials. També necessiten amor i afecte. I juguen. I molts d’ells fins i tot fan música, a la seva manera. De vegades volem ser tan humans, que ens oblidem d’allò que som en el fons.

Parlant de visceralitat, crida l’atenció que hagi decidit obrir l’àlbum amb una versió d’un tema de Tom Waits, “Chocolate Jesus”.

La cançó forma part de *Mule Variations*, un disc que m’agrada molt. I aquesta peça en concret sempre m’ha semblat molt canalla, tant musicalment com líricament. Tracta sobre un home que els diumenges no va a l’església perquè ja té la seva pròpia forma de combregar: anar a la pastisseria i menjar-se una figura de Jesús feta de xocolata. I Jesús l’estima igualment, potser més i tot que si anés a missa. De la mateixa manera que aquest home té la seva pròpia forma de combregar, cada persona té la seva pròpia forma de ser feliç. És una cançó que ens convida a sortir d’allò preestablert i a exercir la nostra llibertat individual sense fer mal a ningú.

També versiona “I’m Your Man” de Leonard Cohen, mantenint-ne el títol i sense tocar-ne la lletra. Tota una declaració de principis.

A diferència de Tom Waits, de qui m’he arribat a aprendre alguns discos de memòria de tant posar-los a casa, a Leonard Cohen no l’he escoltat gaire. Però m’agrada la seva elegància. I cantant aquesta cançó, el que vinc a dir és que jo també soc un home. Tot plegat enllaça amb el meu primer disc, *Orlando*, que s’inspirava en la novel·la homònima de Virginia Woolf i explorava conceptes com el no-binarisme. És quelcom que sempre ha format part de mi, des de petita.

D’alguna manera, aquesta reivindicació del no-binarisme també té a veure amb el missatge de la cançó de Tom Waits. Tothom hauria de poder viure en funció de com se sent, exercint la seva llibertat individual sense fer mal a ningú.

Sortir de la norma no sempre és fàcil. Jo mateixa, quan era adolescent solia anar molt a la meva. No tenia xicot, i durant una època em vaig tallar els cabells molt curts i me’ls vaig engominar. Això va fer que a l’institut els companys de classe em diguessin *nazi lesbiana*. Evidentment, jo no era nazi. I tampoc era lesbiana, però encara que ho hagués estat no hauria d’haver importat a ningú allò que jo

fos o deixés de ser. Simplement em deien d’aquella manera perquè no feia cas a ningú ni encaixava en certs estereotips. La gent té molt poca feina.

De les composicions pròpies que ha inclòs al disc, n’hi ha dues que poden semblar distants estilísticament però en canvi són perfectament complementàries en termes conceptuals. La primera és “El teu John Wayne”.

Aquesta cançó fa referència a un tipus de personalitat que John Wayne i els seus personatges solen representar molt bé, i que es troba amagada a dins de moltes persones, fins i tot d’homes que es diuen feministes. De vegades, quan menys t’ho esperes, t’adones que ells també tenen un John Wayne amagat a dins.

Com descriuria aquest John Wayne, i com sol manifestar-se?

És aquell home que baixa del cavall i camina amb les cames ben obertes per demostrar a tothom que té els genitals enormes, que tendeix a actuar de forma agressiva envers tot allò que hi ha al seu voltant, i a pensar-se que les dones sempre necessiten ser salvades, si cal, clavant-los una bufetada. Sol manifestar-se de moltes maneres. Des de menystenir una dona pel simple fet de ser dona, fins a les actituds possessives en àmbits com el de la parella.

La segona cançó és “Damunt del genoll”.

Amb aquesta cançó passa una cosa molt curiosa, sobretot quan la toco en directe. Hi ha una diferència bastant gran entre allò que solen entendre els homes i les dones quan l’escolten. Més d’una vegada, en acabar un concert, m’han vingut a veure dones que s’identificaven la lletra i sabien perfectament de què parla.

Als homes ens costa més d’entendre?

Els homes soleu tenir més dubtes. És una cançó sobre l’abús i les agressions sexuals. És autobiogràfica, però a l’hora d’escriure-la vaig procurar agafar les parts menys punyents, justament per explicar que una cosa tan absolutament repugnant sempre sol començar amb un gest aparentment innocent i inofensiu com és el fet de posar la mà al damunt del genoll d’una altra persona. Quan un home amb el qual no tens cap vincle afectiu et posa la mà damunt la cama, el que t’està fent és una agressió en tota regla. No és una mà, sinó un puny amb tentacles.

Vostè porta més de vint anys fent música, ha publicat tres àlbums i un EP, i ha actuat en tota mena d’escenaris. En quin punt diria que es troba artísticament?

Crec que estic en un bon moment. M’agrada molt el que estic fent, i m’agraden molt les persones amb les quals ho estic fent. Tinc moltes ganes de fer concerts i presentar aquest nou disc a tants llocs com pugui. D’altra banda, com a dona i com a músic em toca batallar constantment contra una problemàtica molt pròpia de casa nostra.

Es refereix a Catalunya?

Sí.

Quina és aquesta problemàtica?

A Catalunya hi ha moltíssim talent i moltíssim material, en molts estils diferents, amb edats diferents i de procedències diferents, però aquesta diversitat no es troba reflectida a la gran majoria de programacions. Hi ha excepcions, però en termes generals el gran engranatge de la indústria musical catalana el formen quatre noms que són a tot arreu, i que acaben fent ells mateixos un peix que es mossega la cua. Si sortim d’aquest circuit només ens queda l’*underground*, que d’una banda està molt bé però de l’altra provoca situacions que no són sanes, com ara que un músic jove que tot just acaba de començar estigui tocant als mateixos llocs que algú amb dècades de trajectòria.

Tot plegat té solució?

Calen més circuits i més espais, però no pas per fer un favor als músics sinó justament per posar en valor la diversitat que ens defineix com a societat. Una societat que té gent creant i fent coses és una societat bastant més sana que una societat que no en té. Perquè quan una societat perd la creativitat, és que alguna cosa va malament.

“Els humans hem oblidat la nostra naturalesa animal, i n’hauríem de ser més conscients. Tenim les mateixes necessitats que qualsevol altra espècie”

em tot un seguit de cançons que ens agradaven. En aquest punt vam decidir fer el disc. Tenim bagatges diferents però ens entenem molt bé creativament, i això va facilitar que tot el procés sortís d’una forma molt natural.

A més de Pep Gol també s’ha incorporat a la banda el contrabaixista Pep Rius. Tant l’un com l’altre venen del món del jazz, un estil que sempre ha estat present al repertori de Namina però en aquest darrer treball sembla ressonar amb més força que mai.

Sempre havia volgut sonar tal com estic sonant amb aquesta banda. En aquest disc han confluït tots els elements necessaris per poder-hi arribar, però ja feia temps que volia anar en aquesta direcció perquè la música que escolto, en general, és bastant *antiga*. Si a l’anterior treball, l’EP *Ens endurem el vent*, m’havia atrevit a donar a les cançons un aire

OPINIÓ

**Llorenç
Capdevila**

DE REÜLL

Soc d'Alcarràs

Que no se m'enfadi ningú, perquè el meu poble és i sempre serà Alpocat, però amb la pel·lícula *Alcarràs* Carla Simón ens ha posat davant del nas un univers que podria ser el de qualsevol poble del Segrià. I m'he sentit alcarrassí. He hagut d'esperar setmanes per poder parlar-ne. Vaig sortir de la sala commogut, emocionat, trasbalsat, remogut. I he necessitat temps per pair-ho.

Mai no m'havia passat amb tanta intensitat: sentir-me a dins d'una pel·lícula com si hi participés directament. Perquè *Alcarràs* parla de mi i de molta gent a qui conec, d'un món que desapareix i que és el nostre, el de la nostra joventut. Podria posar un nom i un cognom particulars a cada personatge. Els conec! Els reconec! Conec la seva manera de fer i de parlar, els seus renecs, el seu paisatge, que és el meu. Conec el seu drama, que és el d'algunes persones a qui estimo. I estic segur que l'autenticitat local és el que converteix en universal el missatge.

Les interpretacions són una meravella i el guió és impecable. L'Os d'Or a la Berlinale demostra que, des del punt de vista cinematogràfic, deu ser una gran pel·lícula; però el retrat elegíac d'aquest món de pagesos a punt de desaparèixer, més enllà dels mèrits artístics, a molts ens arrossega, ens clava queixalada, ens mastega i, després dels títols de crèdit, ens escup de nou a la realitat, trasbalsats pel que hem vist, pel que hem viscut o, més aviat, reviscut.

Després d'haver rigut amb les sortides de la tia i d'haver patit amb l'angoixa del padrí Rogelio, quan el Quimet, cada cop

Parla de mi i de molta gent a qui conec, d'un món que desapareix i que és el nostre, el de la nostra joventut

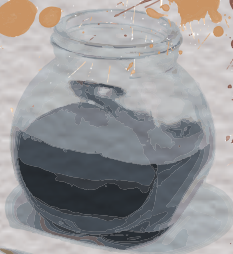
més conscient que està fent la darrera collita, nerviós i aclaparat en veure com s'ensorra el seu univers, entra en col·lapse davant dels fills i envoltat de presseguers, l'espectador col·lapsa amb ell.

A *Alcarràs* es barregen alguns anacronismes (que fan més punyent i poètic el missatge) amb la realitat actual de molts pagesos que han d'abandonar la terra conreada des de fa generacions.

Un equilibri que contribueix a sacsejar els fonaments sentimentals de qualsevol espectador, però sobretot els d'aquell que ha traginat galledes plenes entre rengs de fruiters, que ha jugat entre caixes i palots, que ha canviat la pala d'un estellador per regar, que ha anat a collir un matí de festa major, sense dormir. Amb *Alcarràs*, Carla Simón ha fet una pel·lícula autèntica i sensible, que, sense ser melodramàtica, toca el moll de l'os d'allò que explica i arriba a l'ànima de l'espectador.

És una llàstima que en molts cinemes de Barcelona en passin una versió subtítulada en castellà (com si l'accent del salvatge Oest fos incomprendible per als catalans del cap i casal). Per sort, a la sala on vaig anar passaven la pel·lícula sense els subtítols que, n'estic segur, me l'haurien esguerrat.

... i bona lletra

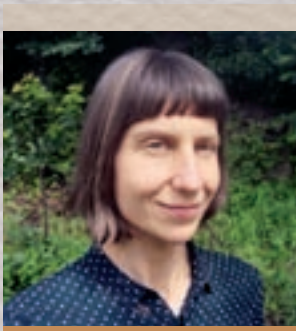

Natàlia Peix fa una mirada pausada i reflexiva a l'actualitat de la setmana en conversa amb:

Iolanda Segura

Portaveu del sindicat
USTEC-STES

Anna Salvia

Psicòloga en educació
i salut sexual

Anna Sala

Oftalmòloga

OPINIÓ

Josep Burgaya

DES DE FORA

AR-15

Aquest és el nom comercial d'un fusell d'assalt molt de moda entre els cossos de seguretat i entre els afeccionats a les armes. No és una peça qualsevol, ni va associada a un últim recurs en l'autodefensa per aquells que creuen que disposar d'aquest equip resulta dissuasiu. És un fusell semiautomàtic amb una gran potència de foc i amb característiques d'atac més que no pas de defensa. Poc pesat, ajustable, amb diferents mides de canó i amb nombrosos accessoris, munta carregadors de fins a 30 cartutxos i té una capacitat de foc de 750 trets per minut i 550 metres d'abast. És un instrument de fabricació nord-americana que ja té més de seixanta anys d'història i que s'ha anat modernitzant i posant al dia. Una arma que fan servir nombrosos exèrcits, entre ells l'espanyol, a la qual es poden incorporar punters làser o bé llançagranades. El que resulta curiós i dramàtic en una eina de tal calibre és que als Estats Units i als països extremadament liberals amb el comerç d'armes és que la pot adquirir qualsevol particular com a joguina i fins i tot acumular com qui té un rebost ben proveït. Només cal ser major d'edat i pagar un preu que s'assembla al d'un telèfon mòbil que no cal que sigui dels més cars i de darrera generació. Una peça cobejada per tota mena de col·leccionistes, afeccionats a les armes o bé desequilibrats amb fantasies o pretensions de fer-les servir. A les nombroses fires que reuneixen els amants d'aquestes utensilis, fins i tot poden practicar amb ella les criatures si van acompanyades dels

seus pares. La darrera matança en una escola de Texas, on han mort crivellades 21 persones de les quals 19 eren nens, un adolescent es va regalar una arma d'aquestes per celebrar la seva majoria d'edat i en un rampell de bogeria va decidir fer-la servir, fins i tot avisant a les xarxes socials que pensava fer-ho. Demencial.

Als Estats Units la liberalitat en la disposició i maneig de les armes de foc genera massa sovint que es desfermi violència de la més irracional.

La liberalitat en la disposició d'armes als EUA genera massa sovint que es desfermi violència de la més irracional

descarregar les seves dèries i insatisfaccions amb el recurs de l'assassinat massiu. L'armament és de fàcil accés, es ven al supermercat. Hi ha qui ho justifica en la idea que en un país que es va configurar a partir de la colonització interna portada a terme pels pioners, l'autodefensa estava i estaria prou acreditada. És el mite fundacional del *Far-West*. En realitat, però, tot és més prosaïc. Malgrat episodis redundants de violència extrema que abonarien a qualsevol altre país el control i fins i tot la prohibició d'armes de foc en mans de particulars,

el *lobby* dels fabricants d'armament és tan fort i disposa d'una força propagandística tal que fa inútil qualsevol intent de racionalització. L'Associació Nacional del Rifle acull més de quatre milions de nord-americans. La seva capacitat de pressió especialment cap al Partit Republicà és molt gran, com resulta evident la seva filiació *trumpista*. La mateixa setmana de la massacre de Texas, han celebrat una fira anual a pocs quilòmetres dels fets. Tot una declaració de principis a més d'una falta de tacte notable. El seu raonament és clar: el perill no són les armes, sinó les persones que en fan un mal ús. En la mateixa línia, el governador de Texas reaccionava al luctuós episodi no demanant la prohibició d'armes en mans privades, sinó d'armar més i millor els mestres, els quals, a més de ser ensinistrats en àrees de coneixement i en pedagogia i didàctica, haurien de ser adequadament formats en autodefensa i ús d'armes als centres escolars. Conviure i fer societat en un país on hi ha 120 armes per cada 100 habitants ha de resultar molt difícil. Una ciutadania armada no és només un perill, resulta l'evidència d'una cultura de l'individualisme extrem i de la incapacitat per bastir un sentit col·lectiu i solidari. Si més enllà de nosaltres mateixos només hi veiem enemics difícilment construïrem relacions socials sòlides. Si les armes són arreu i de tan fàcil accés, resulta impossible evitar que siguin el recurs en determinats estats de propensió a la violència i a la destrucció malaltissa.

Carles Duarte

‘Si entra boira no tendré on anar’

Nascut i arrelat a Santanyí, no gaire lluny del mar, Antoni Vidal Ferrando és una de les veus més profundes i colpidores de la nostra literatura, amb una obra molt personal i d'una gran exigència, tant en poesia com en narrativa, un gènere en què ha excel·lit amb l'anomenat Cicle d'Almandaia, compost per les novel·les *Les llunes i els calàpets*, *La mà del jardiner* i *L'illa dels dòlmens*. Entre les seves publicacions recents, escau esmentar el poemari *Si entra boira no tendré on anar*, que va obtenir el Premi Carles Riba i que tanca una trilogia d'un to crític amb la societat, al costat de *Gebre als vidres* (2012) i *Aigües desprotegides* (2018). Antoni Vidal Ferrando hi denuncia la decadència ètica, la violència gratuïta, la destrucció de la natura. A *Si entra boira no tendré on anar*, l'autor hi alterna poemes sense rima i proses poètiques i hi planteja un balanç vital on conflueixen tendresa i desolació. El poeta ens impressiona amb la duresa desesperança de versos

com “Prest no tendrem més pa / que el que ens duren els corbs” o quan escriu “Primer ens usurparen els boscs, les reserves / d'aigua dolça, el llegat dels difunts, /.../ Demà tot serà seu. Entraran dins les cases/ i ens llançaran al fang.” Arrecerat en el territori fràgil i fecund de la memòria, hi evoca els seus pares (“Són efluvis, ecos llunyans / i amorosos dels pares”), la seva besàvia (“A vegades ho pens: / ¿Com eren els seus ulls, com eren els seus besos?”) o els seus viatges (“Un dia, Rosa, tornarem a París. / Tu duràs un turbant color maragda / com el cel dels teus ulls”). En altres ocasions els records són menys lluminosos, com quan ens trasllada a la grisor de la Setmana Santa durant el franquisme: “Record calaveres, penitents, crucifixos / navegant dins l'aigua infecta de la culpa, / la lassitud de les espelmes de l'església.”

Si entra boira no tendré on anar és un volum escrit des de la consciència de fragilitat i des de l'anhel insaciable de

bellesa : “Cada nit els batecs del gran cor del mar / ressonen entre els murs del cementeri”, “les raons d'aquell noi que cada estiu caminava descalç com qui trepitja estels”... Vidal Ferrando ens hi convida a la lucidesa de la intel·ligència reflexiva, però també a la sensibilitat de l'esperit commogut: “Mentre el sol dansa dins els ulls dels insectes / les hores semblen cignes que s'allunyen / a través del repòs de les aigües d'un llac.” En la literatura de Vidal Ferrando és perceptible un treball minuciós i subtil del llenguatge des de l'esforç persistent per fer-ne l'expressió del més essencial i íntim de nosaltres mateixos, de la vida manifestant-se a través nostre. A *Si entra boira no tendré on anar* s'hi refereix així: “Les paraules coneixen els equívocs / i els desordres que oculten els miralls.” El llibre es tanca amb uns versos ferits que ens interpel·len: “De la volta del cel caurà un silenci / esbalaïdor de ganivets i líquens. Lla-vors / l'atansament final, maregassa”.

LLIBRES

CRÍTICA LITERÀRIA

Jaume Vilarrubí

Huba, huba, hop!

CAPTUREU UN MARSUPILAMI!

Autor i il·lustrador: André Franquin

Editorial: Base

Lloc i any d'edició: Barcelona, 2022

Nombre de pàgines: 48

Comencem amb un preàmbul necessari: el Marsupilami és un personatge creat pel meravellós André Franquin (un dels autors més importants i més influents de la història del còmic) el 1952 dins les pàgines de les històries d'*Espirú i Fantàstic*, on ben aviat es va convertir en un habitual i un dels personatges més estimats.

El 1960 Franquin deixa la sèrie i s'emporta el seu personatge, de qui conserva els drets d'autoria, després d'alguns anys de litigis; Marsupilami mai més compartirà vinyetes amb *Espirú i Fantàstic*. El 1987 Franquin, amb Greg i Batem, n'escriu noves aventures sota una nova capçalera editorial: Marsu Productions, que són els àlbums que amb tant encert editorial Base està posant a la nostra disposició.

Aquest àlbum que ens ocupa, *Captureu un marsupilami!*, reuneix tot un assortit d'històries curtes fetes senceres pel mateix Franquin, cosa que li dona un valor excepcional. És el número zero de la col·lecció, perquè recull aventures aparegudes molt abans, moltes dins les revistes *Risque Tout* o

Spirou, o en el context d'aquest personatge. L'autor li dona al personatge un humor certament ingenu i bonhomí, però cap a mitjan llibre, quan les històries s'apropen més als anys vuitanta, ja ens anem trobant amb un Franquin més mordaç i gambero, encara, però, lluny del de les seves *Ideas negras* (2015, ECC), l'únic cop que surt descaradament i descarnadament de l'entorn infantil i juvenil.

Gràficament, és un àlbum meravellós i genial, no en va és a ell a qui copien i no ell qui copia; el mateix Francisco Ibáñez mai se n'ha amagat. La manera de resoldre les extremitats dels personatges, els escenaris de fons, la plasticitat dels moviments i

els traços caricaturescs són algunes de les seves marques d'identitat, que li permetien mirar als ulls el mateix Albert Uderzo. Història viva de la *bandeé dessinée*.

I a ulls d'un infant, què descobrim? Doncs un còmic molt divertit amb un personatge magnífic que no para mai quiet i de qui contínuament intuïm facultats noves.

Huba, huba, hop!

Joan Ríos i Rallé

Amat Amic

Sílvia Soler, periodista i escriptora catalana reconeguda en els darrers anys (*Petons de diumenge*, Premi Prudenci Bertrana l'any 2008 i *L'estiu que comença*, obra guardonada amb el Premi Ramon Llull, 2013) en la seva darrera novel·la *Nosaltres, després* ens transporta fins al fons d'una història on parla de les diferents cares de l'amor.

“...Hi havien de ser tots, hi serien tots: això estava clar des del principi. Però feia molts anys que no passava i comportava un risc.” (p.15)

Quatre amics són els nostres protagonistes; la Marta, discreta i responsable, filla única i educada en una família convencional; el Jim, fill d'un pescador empordanès i una turista nord-americana, crescut en un ambient de llibertat; la Rita, vital, exuberant, és actriu i li agrada ser el centre d'atenció, i el Guillem, crescut en una família de conflictes, enèrgic i amb les coses clares.

A tots quatre els marca un fil conductor comú, la infantesa ferida per un abandonament, un germà egoista, la mort d'algú molt proper, l'abandó sobtat d'una mare i les desaparicions constants d'un pare. De mons diferents naixerà l'amor entre parelles i posteriorment el destí de la vida farà la seva feina, serà quan l'atzar els trobarà en un pis de l'Eixample on compartiran veïnatge primer i on després hi creixerà una amistat que anirà més enllà del normal després, de vegades fins i tot malaltissa.

NOSALTRES, DESPRÉS

Autora: Silvia Soler

Editorial: Univers

Lloc i any d'edició: Barcelona, 2021

Nombre de pàgines: 208

Tot plegat els portarà a descobrir una realitat comuna.

Aquesta història coral, descrita per l'autora com a novel·la circular “...S'acaba allà on va començar” (p. 13), va i ve des del present d'una nit de juliol a l'Empordà, en la maduresa dels voltants dels 50 anys dels protagonistes i viatja pel passat dels qui van ser criatures i joves. Una història rodona que en moments concrets agafarà la forma d'un quadrilàter, perquè cadascun d'ells n'ocuparà un dels vèrtexs.

A *Nosaltres, després* s'hi parla de sentiments i emocions, d'esperances i anhels, però també hi ha traïcions i frustracions, desitjos i alegries, tot lligat amb la corda invisible de l'amistat, una corda que quan es tiba massa pot trencar-se i tornar-la a refer és molt més complicat.

Sílvia Soler ens condueix a fer-nos una reflexió: és possible continuar estimant quan un altre ésser molt proper ens ha fet molt mal? Aquí l'autora ens parla de reconciliació amb majúscules després d'una esquerra també en majúscules. De reconciliar-nos en un conjunt d'individualitats però també cadascun de nosaltres, amb el nostre passat, el llunyà i el més immediat, també amb el present, perquè, com en el cas dels quatre personatges, cal fer el pas definitiu d'una reconciliació amb la vida i finalment admetre que aquesta pot arribar a ser molt hostil però, malgrat el tot del tot, l'actitud més intel·ligent és reconciliar-s'hi.

Com diu la Marta al final de la novel·la: “Amics: la vida és un gran... i sí?... avui soc aquí, amb vosaltres. He casat una filla i he passat una nit divertida, intensa, blanca i groga. En vull més i vull que sigui amb vosaltres, encara que potser no ho entengui ningú” (p. 208). Perquè el destí condueix les nostres vides. I un consell de l'escriptora: un cop acabada la novel·la torneu-vos a llegir el primer capítol.

NOVETATS EDITORIALS

‘Sense futur’
Joaquim Carbo
Destino

Ha complert 90 anys en plena activitat, i des d’aquest horitzó vital Joaquim Carbo ens parla del seu món: de la llengua, del món editorial de la condició d’escriptor... També dels dos anys en què la pandèmia l’ha obligat a estar més reclòs, entre els seus records i els seus llibres. I d’un futur que sap escàs, però que el preocupa per als que venen.

‘Animal trist’
Monika Maron
Club Editor

L’escriptora Carlota Gurt, que ha portat al català la novel·la d’aquesta autora alemanya, diu que és la millor que ha traduït mai. La història d’un enamorament, però en aquest cas no vist des de la passió adolescent sinó de la maduresa. Es coneixen als peus del mur de Berlín caigut, ella de l’Oest i ell de l’Est, i viuen la relació mentre el país canvia.

‘Les paraules justes’
Milena Busquets
Amsterdam

Escriure és buscar les paraules justes. I una escriptora és justament la protagonista d’aquesta novel·la que suposa el retorn de Milena Busquets. L’autora parla d’una dona entusiasta del que fa però també amb un punt d’anar de tornada de moltes coses. Parla d’amor, amistat, fills i literatura... i tot amb el seu fascinant punt irònic, marca de la casa.

‘Atlas de l’expansió catalana...’
Victor Hurtado / Ed.Base

Des del segle XII fins al XVI, la Mediterrània va veure el pas dels catalans (i a vegades, el domini). Aquest atlas del geògraf Víctor Hurtado ho explica sobre la base d’uns 180 mapes acompanyats de textos. Expansió no sempre és sinònim de domini militar, sinó de difusió de la cultura, del comerç, o en alguns casos també de la llengua.

‘Imagina’t que...’
Ken Robinson
Rosa dels Vents

Sir Ken Robinson va canviar la vida de milions de persones amb les seves xerrades TED i els seus llibres traduïts a 24 idiomes. Va dedicar els últims anys de la seva vida a escriure el seu manifest, amb les claus de la seva revolució educativa. Quan l’agost de 2020 li van diagnosticar un càncer terminal, va demanar a la seva filla Kate que el conclogués.

GEOGRAFIA LITERÀRIA

Llorenç Soldevila

La Gleva

“ La Gleva, 4 de juny de 1893

Molt estimat Narcís,

Ací em tens entre els estudiants de la Gleva, ocupant la celda veïna al camaril, de manera que, des d’ella, veig la Mare de Déu i el Sagrari, aixís com, des de la finestra, tota la Plana i la meitat de l’infinit. Poc saben los que em volen mal, que amb ses empentes m’han posat en aquest lloc de delícies; bé que no eren sos braços qui dirigia ma barca, sinó que era la Mare de Déu que des de petit he estimat. Sí, Ella m’ha posat en son palau, i jo li demano que m’hi deixi estar molt temps. ‘Bonum est nos hic esse.’

Ella et guie per Madrid, ella t’il·lumine en los exàmens, ella beneesca i nue el llaç de vostre matrimoni, i a tu i a la Francisca vos adorne de les virtuts que més vos convinguen.

Teu en Jesús i Maria,

Jacinto Verdager, pvre..”

Jacint Verdager

AUTOR
Jacint Verdager
(1845-1902)

OBRA
‘Totes les obres’
Ed. Proa, 2003

INDRET
Santuari de La Gleva

MUNICIPI
Les Masies de Voltregà

COMARCA
Osona

La imatge primitiva de la Mare de Déu de la Gleva se suposa que devia ser romànica. Més tard, al segle XIII, va ser substituïda per una imatge de formes més refinades i va ser refeta el 1940. En el sostre del cambril, que porta la data de 1894, hi ha obertes dues finestretes que es corresponen amb la cambra que Jacint Verdager va ocupar els primers dies de ser enviat a la Gleva pel bisbe Morgades, el 26 de maig de 1893. Tenint a la vista la imatge i les finestres podem llegir una carta que el poeta envià al seu cosí Narcís Vedager i Callís, que poc després seria un dels seus més furibunds detractors, en què li explica el seu establiment al santuari.

LLENGUA

EL 9 ETS I UTS

227

LÈXIC

Coses dels bars (I)

Els bars, les teteries, les granges i les cerveseries són llocs on podem prendre alguna cosa i sobretot xerrar amb els qui ens acompanyen i posar-nos al dia dels fets que ens han passat. És un moment de relaxació, d'alegria i de catarsi de grup. L'estada breu en un d'aquests establiments és també un moment en què el lingüista de torn observa la multitud de paraules que s'hi usen i que a molts no els cridarien l'atenció.

Com se sap prou bé, una de les begudes més consumides al nostre país, durant tot l'any, és la cervesa, que popularment adopta la forma italiana de *birra* –aneu a saber per què–, que es pot servir en gerra, got, copa o canya ('got més petit de cervesa'). També existeixen el *boc* i el *xop* (el primer és un got de mig litre i el segon és simplement un got de cervesa). D'altra banda, hi ha unes mides que ens han vingut dels països anglosaxons, com són la *pinta* i la *mitja pinta*, de quantitats variables segons els països.

A més, les cerveses poden ser de llauna, encara que rarament en una cerveseria ens la donaran així, d'ampolla o de barril. En aquest darrer cas, el barril està connectat amb els *assortidors* (no pas **tiradors*), que és 'l'aparell format per un dipòsit de la beguda, una aixeta i una palanca per a manipular-la'. En una cerveseria com cal hi sol haver diferents assortidors amb diverses menes de la beguda elaborada amb *ordi*, no pas amb **civada*.

Ara imagineu que som un grup de cinc persones que entrem en una cerveseria, ens presentem a la *barra* o al *taulell* (però no **mostrador*) i demanem el que volem: una cervesa de blat (cervesa blanca), una cervesa rossa, una cervesa torrada i una cervesa negra. L'abstemi demana un San Francisco, que és un combinat de suc de fruita (de taronja, de pinya, de llimona, d'aranja i un raget de granadina). I així passem bé una estona.

Us animem a seguir aquesta secció i us convidem a fer-nos arribar consultes i comentaris a través de vic.ass@cpnl.cat

Oficines i serveis:
granollers@cpnl.cat
ripolles@cpnl.cat
vic@cpnl.cat

www.cpnl.cat/xarxa/cnlosona/

ELS MILLORS MINUTS DE LA NOSTRA VIDA

Jordi Remolins

Allò del pot petit i la confitura

Ja no recordo ni el temps que fa que em van deixar d'interessar els grups musicals que omplen estadis. L'última vegada que vaig veure un concert "per a masses" va ser als alemanys Rammstein al palau Sant Jordi. Els tenia tan lluny que ni que n'hagués conegut les cares tampoc hauria sabut

si eren ells, però tot plegat em va semblar una mena d'espectacle on era més important l'escenografia, les pallassades dels intèrprets, els focs d'artifici o els sons pregravats, molt per sobre del que recerco en un concert: la música. Per això cada vegada que anuncien que Bruce Springsteen, Metallica o The Rolling Stones aterran a Barcelona per la seva propera gira, la notícia m'interessa fins i tot menys que el butlletí del temps o els vídeos d'homes ocell sobrevolant muntanyes rocoses com si estiguessin fent alguna cosa realment rellevant.

A l'altre extrem de la balança hi ha les formacions que malgrat haver construït composicions brillants, en tenen prou amb actuar en sales d'aforament limitat o algunes fins i tot davant d'audiències reduïdes. A risc que algú es pugui pensar que soc pedant o que quan era petit vaig caure a una marmita amb l'elixir de la contradicció, les meves orelles orgasmegen molt més amb bandes de poc reconeixement, que no pas amb grups reconvertits en negocis prefranquícia que poc o res tenen a veure amb la màgia d'una bona cançó.

Entre aquests alquimistes hi ha els suecs Speedmarket Avenue. Des que en vaig sentir el tema "Way Better Now" (de l'àlbum del mateix nom) en un *sampler* de la revista *Rockdelux*, van seduir-me sense remei. Formats a la ciutat de Norrköping ja fa 21 anys, la seva música plena de melodies,

malenconia, ritme i aquell contrast que només aconsegueixen els grups que combinen vocalistes femenines i masculins, van enregistrar el seu primer disc en el segell Fickle Fame i l'inquietant títol *I'm Going To Let My New Swiss Army Knife Answer To That* que contrasta amb un pop lluminós, energia pseudopunk i una tendència cap a guitarres *jangle*. Ràpidament, el seu nom va córrer de boca a orel·la dels amants de l'indie-pop. El seu segon disc sota els dissenys de la discogràfica madrilenya Elephant Records, va incloure no només el "Way Better Now", sinó també altres joies com "Sirens," "Accident" o la imprescindible "No Drama". Era el 2008 i des d'aleshores van treure un parell de mini-LP que han recercat l'excel·lència assolida durant la primera dècada d'aquest segle.

Va, i us diré un secret. Que et considerin pedants aquells que es creuen que els concursos musicals televisius tenen fins i tot més qualitat que les aigües negres del vater escolant-se per la canonada a la recerca de la claveguera és un dels petits regals que et pot oferir aquesta trista vida.

Dimarts, 27 de maig de 2008.
Elefant Records publica 'Way Better Now,' el segon disc de Speedmarket Avenue

MÚSICA

EL CLÀSSIC

Jaume Espuny

APHRODITE'S CHILD 'The Best of Aphrodite's Child' Polygram, 1975

Fa pocs dies es va morir el músic grec Vangelis, als 79 anys, conegut sobretot com a compositor de bandes sonores de pel·lícules com *Blade Runner*, *Desaparecido* o *Carros de Foc*, i amb aquesta última va obtenir l'Oscar el 1981. Però abans, el 1967, Vangelis, juntament amb l'encara més famós Demis Roussos, van fundar el grup de rock grec més popular de la història, Aphrodite's Child: Vangelis, als teclats; Roussos, a la veu, guitarra i baix, i Loukas Sideras, a la bateria. Per fer-se una idea de com sonaven, cap disc millor que aquest recull dels seus èxits, publicat el 1975, quan ja feia tres anys que s'havien separat. Són cançons que aquí van tenir molt d'èxit i a més van col·locar Aphrodite's Child com un dels grups precursors del rock simfònic, mig psicodèlic i mig barroc. Temes com "Spring, Summer,

Winter and Fall", "I Want to Live", "End of the World" i sobretot "Rain and Tears", cançó basada en el "Canon" de Johann Pachelbel, van sonar molt a les emissores i també a les discoteques, perquè eren ideals per ballar lent. L'orgue i el piano de Vangelis i la veu en falset de Demis Roussos casaven a la perfecció, però el grup no va poder durar més de cinc anys. Després, Roussos va tenir una carrera amb uns quants èxits com a cantant, i Vangelis una gran carrera com a compositor de bandes sonores per a pel·lícules.

NOTES

El festival Cruïlla recordarà el fotoperiodista Xavier Mercadé

El juliol passat ja hi va haver Cruïlla a Barcelona amb públic a peu dret tot i que amb mascaretes –teòricament– i amb testos d'antígens previs. Aquest any, el festival ja es farà amb total normalitat del 6 al 9 de juliol i oferirà una programació artística que anirà més enllà de la música amb *performances*, actuacions de dansa o exposicions. Una de les més destacades serà una mostra fotogràfica en record del fotoperiodista Xavier Mercadé, que va morir a finals d'agost de 2021. El Cruïlla Barcelona, doncs, en col·laboració amb el Grup Enderrock, retrà un homenatge a Mercadé mostrant les fotografies de directes que va fer al festival i que en mostren la història, des de la primera edició, fa prop de 15 anys. Mercadé, un dels millors fotògrafs de directes musicals d'Europa, era especialista a retratar sobretot salts durant els bolos

i la majoria de fotografies que es podran veure seran precisament d'aquesta tipologia. A més de l'exposició fotogràfica de Mercadé, el festival també comptarà amb el concurs internacional de fotografia urbana CitesToBe, entre d'altres. Pel que fa a la programació musical, del 6 al 9 de juliol el Parc del Fòrum de Barcelona acollirà les actuacions de Seed, Rozalen, Juan Luis Guerra, Jack White, Duran Duran, Zahara, Elefantes, Tanxungueiras... i també artistes nostrats com Ginestà, Joan Dausà, Els Catarres, Rels B, 31 Fam, Stay Homas, Rigoberta Bandini, Dan Peralbo i El Comboi, Queralt Lahoz, Buhos o The Tyets. Un cartell de luxe que Mercadé, de ben segur, immortalitzaria com ningú.

EL TEST Maria Espinosa

Primer instrument que vas tocar? El piano. **Primer grup del qual vas formar part?** Junco y Mimbres. **Primer bolo en directe?** Amb Junco y Mimbres a l'Adoberies Fest de Vic el 2018. **Primer disc que et vas comprar?** *Domino Dancing*, de Pet Shop Boys. **Quants discos tens?** Els acabo de comptar i tinc exactament 106 vinils. **Salva'n tres.** *Pompeii*, de Cate Le Bon; *Green Twins*, de Nick Hakim, i *Off Off On*, de This Is The Kit. I si n'hi puc posar un d'extra, *Emotional Eternal*, de Melody's Echo Chamber. **Grups o músics de capçalera.** Adrianne Lenker, Surprise Cheff, Alice Phoebe Lou, Stereolab, Crumb, David Bowie... **Un concert (com a públic) per recordar.** Crumb a Berlín, el març de 2022.

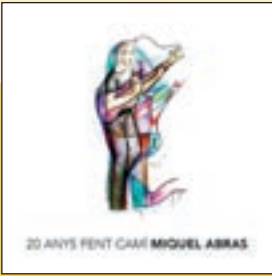
NOVETATS DISCOGRÀFIQUES

Jordi Sunyer

TOTI SOLER
'Fill de la fortuna'

Toti Soler ha gravat tants discos que és impossible citar-los tots. Amb el seu nom, però, amb *Fill de la fortuna* arriba a la xifra de 37. Una autèntica bestiesa. I no ha fet un disc dels d'ara amb 8 o 10 peces sinó dels d'abans amb 18 temes. Alguns amb guitarra solista i d'altres acompanyat de veus com les de Gemma Humet, Mireia Vives, Rosa Mateu o Sandra Bonillo. De les 18 cançons, 11 són de Soler, que també canta a dues peces: *Som*, de Raimon, i *Fugaç*, sobre un poema de Sandra Bonillo. Poder seguir gaudint de Soler sí que és una autèntica fortuna.

MIQUEL ABRAS
'20 anys fent camí'

El cantant de la Bisbal es fa un autohomenatge amb un doble disc que conté una selecció del bo i millor del seu repertori. Però no s'ha limitat a repescar *hits* sinó que els ha tornat a arranjat i enregistrar de bell nou. Al primer CD hi ha les cançons més conegudes, la meitat de les quals, cinc, estan reinterpretades en solitari. Les altres les ha gravat amb la complicitat de Litus, Sergio Dalma, Beth, Jofre Bardagí i Manu Guix. Al segon CD hi ha deu cançons interpretades només amb la seva veu i la guitarra. I sí, Abras, amb la seva veu esparracada, ja és un clàssic.

MANU GUIX
'Moments'

Les vuit peces del nou disc de Manu Guix funcionen com un rellotge. La producció, més electrònica que no pas analògica, és impecable i el disc és punxable de dalt a baix a qualsevol radiofórmula. Les cançons les ha escrit durant aquests darrers dos anys i és per això que la pandèmia, ni que sigui indirectament, hi apareix. La més crítica en aquest sentit és *Ningú al volant*, on Guix posa el dit a la llaga parlant de la sensació de desgovern i denunciant com canviaven les normes d'un dia per l'altre. El que no canvia, però, és la seva veu. Molt Abras, per cert.

JARDINERIA

AMIC

Com plantar gíngebre en testos a casa

Una arrel que ens ajuda a millorar la salut

Plantar gíngebre en testos a casa és una excel·lent manera de tenir sempre disponible aquesta arrel que ens ajudarà, a més de preparar excel·lents plats, a millorar la nostra salut. Entre els beneficis, pot ajudar a curar la pell irritada, a lluir més joves, a tenir una millor digestió, a reduir les nàusees, a disminuir el colesterol dolent, a prevenir malalties cardiovasculars, a estimular el sistema immune i a alleujar els dolors menstruals.

Com a cultiu d'interior, necessita calor, humi-

tat i no li agrada el sol directe. Es multiplica per rizomes. Convé que es planti a la primavera i cal assegurar-se que el tubercle mare sigui el més fresc possible.

Cal posar l'arrel en aigua durant la nit i després tallar-la en trossos no gaire petits. Cada segment ha de tenir un parell de gemmes de les quals creixeran les nostres noves plantes.

Omplim un test d'uns 30 centímetres de profunditat amb una mescla de terra i compost. Pressio-

nem els rizomes en la terra i posem els testos en un lloc ombrejat. Al gíngebre li agrada la humitat i la calor. Per això és important mantenir el sòl humit, però no xopat, i en temperatures d'almenys 20 graus.

Una vegada que les plantes ja tenen una bona grandària, podem anar collint l'arrel i la planta continuarà creixent. D'aquesta manera, si en fem dos o tres testos, al cap d'un temps tindrem sempre gíngebre fresc a la nostra disposició.

SALUT

AMIC

‘Piloxing’, la mescla entre boxa i pilates

És un esport genial per cremar greixos i tonificar el cos

Practicar esport es pot fer de gairebé tantes maneres com persones hi ha. I aquells que busquen nous esports per entrenar i mantenir-se en forma, físicament i psíquicament, cada cop tenen més opcions entre les quals escollir. Des de sortir a córrer cada dia fins a assistir al gimnàs sigui a fer sessions en grup o individual, o practicar esports en equip, optar pel ioga... La llista és inacabable.

Avui coneixerem un nou esport que mescla a la

vegada dos exercicis força bons en l'àmbit de l'esport. Es tracta del *piloxing*, que és la barreja entre boxa i pilates, una mescla genial. N'heu sentit a parlar?

Com bé sabeu, aquests dos exercicis són molt beneficiosos per separat, ja que el pilates ens ajuda a millorar la postura, la força del nostre cos i la flexibilitat, i la boxa, d'altra banda, és un gran exercici aeròbic i una bona manera de treballar els músculs i la resistència.

Per això aquest nou esport és genial per cremar greixos, tonificar el cos, marcar una mica de múscul, millorar la nostra flexibilitat, força i postura i, a més, tenir un major control corporal, la qual cosa és fantàstic en tots els sentits.

Aquest esport s'ha de realitzar amb un monitor que ens indiqui què hem de fer en cada moment, i és que en ser una mica nou cada dia ens sorprendran amb exercicis nous.

Què us sembla a vosaltres aquest nou esport?

ECONOMIA

ELS PARQUETS

Joan Carles Arredondo / @joancarredondo

EFERVESCÈNCIA IMMOBILIÀRIA

La venda d'habitatges a Catalunya va créixer un 20% el primer trimestre de l'any. Un motiu d'enhorabona per al sector immobiliari, però també de reflexió per als que no viuen del totxo. Els 25.000 habitatges venuts entre gener i març d'aquest any és la xifra més alta des del tercer trimestre de 2007. Fent memòria, aquell va ser el punt àlgid d'una bombolla que va esclatar amb una ona expansiva que, quinze anys després, encara sona.

Perquè una bombolla esclati, primer s'ha d'inflar. Ara mateix no hi ha prou indicis que el sector estigui massa inflat, però valguin algunes reflexions per, com a mínim, estar alerta. Com que actualment es construeix menys que a finals de la primera dècada del segle, s'estan disparant les vendes d'habitatges usats. Ja se'n venen més ara que abans de l'esclat de la bombolla. Cert que no hi ha l'efervescència constructora d'aquells anys, però el que denota la situació actual és que s'està comprant tot el que hi ha al mercat perquè estan confluint alguns factors que ho afavoreixen. El primer és l'estalvi acumulat durant la pandèmia, que se suma a la volatilitat que tenen altres inversions possibles, com la mateixa borsa. Torna a planar en el debat la seguretat de la inversió immobiliària, un mite que semblava que s'havia superat quan, després de 2008, els preus dels habitatges van baixar de manera més que notable.

L'efecte que es pot témer de l'evolució actual és que, a partir de motius diferents, s'arribi al mateix resultat: un encariment fort dels preus. El 2007, el problema provenia d'un excés de crèdit. Ara, el problema és que hi ha poca oferta. Els preus, efectivament, estan pujant. A Catalunya, de l'ordre d'un 5% en l'últim any. Inferior als increments anuals del 10% que es produïen els anys de la bombolla. La part positiva és que els preus actuals encara no arriben als que hi havia en aquell moment. La mitjana de 2008 a Catalunya era de 2.600 euros per metre quadrat, i l'actual de 2.300 euros –el preu que hi havia el 2011–, però és interessant remarcar que, segons un informe que aquest dimarts difonia Fotocasa, mentre que els salaris han crescut de mitjana un 6,9% a Catalunya els últims cinc anys,

l'augment de preu de l'habitatge s'ha incrementat un 21,7%.

El mercat creix més en la banda de les vendes que en els lloguers. La lectura habitual acostuma a ser que aquesta és la preferència del mercat català. Sense entrar a discutir aquesta tendència gairebé psicològica, les dades també donen altres claus. El Col·legi d'Agents de la Propietat Immobiliària avalua que els habitatges per llogar han baixat de 40.000 a 20.000 en un any. Hi ha la meitat d'habitatges per llogar, de manera que els preus també s'incrementen fins a deixar la quota mensual en uns nivells superiors quan s'arrenda que quan es compra. Això, en un context en el qual hi ha hagut oportunitat de fer estalvis perquè durant la pandèmia es gastava poc, posa fàcil fer la reflexió que val més comprar la casa que anar a lloguer.

Les previsions més immediates de futur també afavoreixen la compra. L'expectativa és que els tipus d'interès creixeran en els propers mesos, perquè la inflació no para de créixer i perquè, de fet, les autoritats monetàries no amaguen que aca-
baran prenent aquesta decisió. Els temps del diner

barat s'acaba i els compradors han entrat en una mena de cursa contra les pujades de tipus d'interès. El març passat es van firmar a Catalunya un 18% més d'hipoteques que el mateix mes de l'any 2021, la major part a interès fix (mitjana del 2,37%). Els interessos variables estan en clar risc si s'atén a la recuperació del tipus de l'euríbor, al qual estan referenciades la majoria d'hipoteques. I no és agosarat avançar que l'euríbor anirà més amunt.

Un factor més per al creixement immobiliari: els inversors estrangers han estat tradicionalment una part activa en el mercat immobiliari català. Ho continua sent i ho serà encara més si, com està passant, l'euro s'abarateix respecte a d'altres monedes com està passant actualment sota l'influx de les dificultats econòmiques esperades per la guerra d'Ucraïna i els costos energètics. Inversors disposats a pagar més que els mateixos residents al país, amb el risc consegüent, una vegada més, que els preus mantinguin una tendència alcista.

El sector immobiliari insisteix que no es pot parlar de bombolla, sobretot en comparació amb la situació que hi havia el 2007. Llavors es concedien hipoteques per imports, si no superiors, propers al cost de venda dels habitatges. Actualment, estarien al voltant del 70%. A més, les xifres d'endeutament que es registraven quinze anys enrere són extremadament superiors a les actuals: el volum de crèdit concedit als compradors a tot l'Estat espanyol és actualment de 600.000 milions d'euros, inferiors a l'1,1 bilions que hi havia quan va esclatar la bombolla.

El mercat immobiliari està en plena efervescència, però els factors que hi estan influint són tan canviants que convé estar alerta. Els estalvis que estan facilitant el moviment vigorós actual no seran eterns, els tipus d'interès mínims tenen els dies comptats i hi ha incerteses en l'entorn que posen en qüestió que es mantingui durant força temps l'actual ritme de creació d'ocupació. Són temps de fer memòria i contenir certes alegries per evitar contribuir a inflar bombolles. És cert que els contextos no són idèntics però es pot recordar Mark Twain: "La història no es repeteix, però rima."

INDICADORS

Estancament al comerç

Tot i l'augment interanual del 0,6% a l'abril, les vendes al comerç minorista són inferiors en els primers quatre mesos de l'any que en el mateix període de 2021. El descens és del 0,3%. El comportament del comerç minorista a Catalunya és més desfavorable que al conjunt de l'Estat, on creix un 3,3%. L'ocupació al sector, en canvi, encadena increments de fins al 2,2% a Catalunya entre gener i abril.

Repunt inflacionista

La inflació repunta al mes de maig i la taxa anual se situa al 8,7%, segons l'indicador avançat difós per l'Institut Nacional d'Estadística (INE). En concret, l'índex de preus de consum (IPC) puja 0,4 punts després de frenar-se al mes d'abril, quan va quedar-se en un 8,3%. L'increment de l'IPC es deu principalment a l'encariment dels carburants, els aliments i les begudes no alcohòliques.

ALEGRIA INTERIOR

Eulàlia Robert, directora de PNL Barcelona

Les deesses de cada dona

Al seu llibre del mateix títol, *Les deesses de cada dona*, l'autora i psiquiatra junguiana Jean Shinoda Bolen fa una interessant revisió sobre la influència de deesses mitològiques de la Grècia clàssica a la nostra cultura. Ens proposa reflexions que ajuden a comprendre uns comportaments i unes conductes que podem reconèixer als nostres entorns familiars actuals.

Per què algunes dones valoren abans que res la família, la vida en parella i d'altres prefereixen una vida més independent i aspiren a la seva pròpia realització? Per què una dona es comporta, segons l'entorn, com una persona introvertida o extravertida?

Partint d'una introducció a les característiques de cadascuna de les set deesses de l'Olimp, Shinoda ens apropa a les diferents personalitats de cada deessa i els seus rols en relació amb altres déus i deesses de la mitologia grega.

■ **Àrtemis:** deessa independent i autònoma, capaç de definir els seus propis objectius i assolir-los, defensora de dones i amant de la naturalesa, extravertida, intuïtiva i sensible. Podem reconèixer aquest arquetip en dones actives en la defensa de la natura i de situacions de desigualtat de gènere, en dones aventureres i esportistes.

■ **Atena:** deessa independent, igualment extravertida, raonadora i emocional, amb capacitat de visió estratègica, hàbil establint aliances en entorns masculins, orientada a la resolució pràctica. Podem reconèixer aquest arquetip en dones que gestionen i dirigeixen projectes en entorns majoritàriament masculins.

■ **Hèstia:** deessa introvertida, sensible, intuïtiva. Prefereix gaudir de la solitud, posseeix una gran

capacitat per connectar amb el sentit més espiritual de la vida. Podem reconèixer aquest arquetip en dones que gaudeixen de la solitud, capaces de crear entorns tranquils, de reflexió i acolliment. Hèstia és la creadora de *llar* per excel·lència.

■ **Hera:** deessa extravertida, sensible i emocional, amb capacitat per establir compromisos amb la seva parella de per vida. És la deessa del matrimoni. La fidelitat n'és un dels valors principals. Podem reconèixer Hera en dones que es converteixen en companyes inseparables que donen suport, escolten i assessoren les seves parelles.

■ **Demèter:** és la deessa de la maternitat per excel·lència, també la deessa de les collites. Extra-

vertida i sensible. Els seus valors són la cura i la nutrició. Podem reconèixer Demèter no només en la maternitat, sinó en professions que impliquen la cura i l'atenció cap a altres persones.

■ **Persèfone:** deessa introvertida, emocional, curiosa, despreocupada, capaç de perdre's fugint de la realitat. Aquestes característiques, però, fan que desenvolupi una gran capacitat d'adaptació i de saber sobreviure en entorns difícils i complexos. Va arribar a convertir-se en l'esposa d'Hades, déu de l'inframón. Podem reconèixer en nosaltres Persèfone?

■ **Afrodita:** deessa extravertida i emocional. És la deessa que sap gaudir dels sentits, valora els plaers i la bellesa, és sensual i molt creativa. Podem observar Afrodita en dones que valoren la bellesa i l'art.

Segons Shinoda Bolen, com més complexa és una dona més probable és que tingui dins seu moltes *deesses actives*. La tasca, a títol personal, consisteix a aprendre a identificar aquests patrons psicològics que encara existeixen a la nostra psique col·lectiva i que heretem a través d'aprenentatges inconscients de models i pautes de creences i valors, que passen de generació en generació i que es van expressant a través de conductes i estratègies al llarg de la nostra vida.

La utilitat d'identificar les *deesses actives* a la nostra vida ens permet conèixer-nos millor, desidentificar-nos d'aquests patrons per poder-los utilitzar de forma harmònica i equilibrada i enriquir així les nostres capacitats.

Descobrim amb quines deesses ens identifiquem més i quines podem activar per disposar de més recursos.

HORÒSCOP

Roser Bona

Del 03-06-2022 al 09-06-2022

ÀRIES (Del 21 de març al 20 d'abril)

Cuida la gola i no abusis de les begudes fredes. Els canvis a la dieta poden ser beneficiosos per a la teva salut. Tens ganes de vacances i fas plans per a l'estiu.

TAURE (Del 21 d'abril al 20 de maig)

T'has proposat tenir encara més paciència per assolir alguns reptes laborals. Augmentes el moviment i fas més exercici. Tires la canya a la persona que t'agrada.

BESSONS (Del 21 de maig al 21 de juny)

Mercuri es posa directe i ja no perds més el temps. Contactes amb qui sigui per dur endavant el teu projecte. Més comunicacions. Sembla que el mòbil va de bòlit.

CRANC (Del 22 de juny al 21 de juliol)

Pots trobar la clau a un problema, oculta entre els teus somnis. La Lluna creixent afavoreix l'avenç d'una relació i també el desenvolupament dels negocis.

LLEÓ (Del 22 de juliol al 23 d'agost)

Prens consciència de la importància de les emocions i de la teva part més vulnerable. Això t'apropa als qui estimes. Al sector professional cal continuar formant-se.

VERGE (Del 24 d'agost al 23 de setembre)

Després de fer moltes cabòries et decideixes a parlar amb la persona del teu interès. T'apuntes a una activitat lúdica amb amics als quals fa temps que no veus.

BALANÇA (Del 24 de setembre al 23 d'octubre)

No oblidis les gestions fiscals que tinguis pendents. Serà millor posar-te al dia. Un excap podria contactar de nou amb tu per demanar que trebal·lis amb ell.

ESCORPÍ (Del 24 d'octubre al 22 de novembre)

S'obren les portes al diàleg amb la parella per aclarir alguns malentesos. Lluites pel que creus que és teu i no dubtes a recórrer a la justícia si és necessari.

SAGITARI (Del 23 de novembre al 21 de desembre)

Disminuir despeses et deixarà dormir millor. Practicar l'autocontrol et donarà més seguretat. No deixis els talents aparcats per culpa de les obligacions diàries.

CAPRICORN (Del 22 de desembre al 20 de gener)

Has après a protegir-te, però no et tanquis a casa. Relaciona't. Segur que hi ha algú tan especial com tu. No deixis per a més endavant els dubtes vers la salut.

AQUARI (Del 21 de gener al 19 de febrer)

Si cercaves casa, però res t'encaixava, ara pots trobar el que t'agrada. Si vas patir un moment tens amb un amic, parla-hi abans de donar l'amistat per acabada.

PEIXOS (Del 20 de febrer al 20 de març)

Amb l'aspecte de Sol i Lluna, calmes l'ansietat i actues amb coherència en relació amb un tema familiar. Poden oferir-te una nova vida, lluny d'on vius actualment.

CINEMA

LA CRÍTICA DE LA SETMANA

Joan Millaret Valls

‘Top Gun: Maverick’

De Joseph Kosinski

Trepidant enlairament

Després dels subsegüents retards, finalment ha desembarcat amb tota la seva força als cinemes l’esperat film *Top Gun: Maverick*, de Joseph Kosinski. Aquest entreteniment de primera, però, ha gaudit d’una prèvia preestrena en el marc del 75è Festival Internacional de Cinema de Canes, tot un esdeveniment mediàtic que va anar acompanyat de la concessió d’una Palma d’Or honorífica al seu protagonista, Tom Cruise. L’esperada seqüela de l’emblemàtic film adolescent dels 80 *Top Gun* (1986), del malaguanyat cineasta Tony Scott, no ha decebut a propis i estranys, i s’ha convertit instantàniament en un autèntic fenomen de taquilla.

Després de més de trenta anys de servei, el capità Pete *Maverick* Mitchell (Tom Cruise), un dels millors aviadors de l’Armada, no ha ascendit en l’escalafó militar per culpa de la seva debilitat per desafiar les normes i sobrepassar els límits, posant en risc les missions encomanades. L’inici és esclaridor al respecte quan cancel·len un programa armamentístic de caces supersònics de guerra i, abans que arribi la notificació governamental, *Maverick* pilota l’avió posant en perill la missió i, fins i tot, la seva vida. Aquest acte de desobediència el pot portar al seu definitiu acomiadament laboral, just quan rep l’encàrrec del seu vell amic, el general Tom Kazansky, *Iceman* (Val Kilmer), ara greument malalt. *Maverick* haurà d’entrenar un destacament de graduats de *Top Gun* per a una missió supersecreta. Es tracta de bombardejar una factoria d’enriquiment d’urani que ha d’entrar en funcionament d’aquí a pocs dies en territori enemic.

Maverick, a qui no es permet participar en aquesta missió quasi suïcida, es troba amb el tinent Bradley Bradshaw, Rooster (Mils Teller), el fill del difunt amic de *Maverick*, *Goose*, mort a *Top Gun* (1986). Aquest fet esdevé un dels nuclis dramàtics d’aquest film de guerra i d’aventures, ja que comporta reobrir les ferides del passat, especialment un sentiment de culpa per no poder salvar-lo i, després, la manifesta hostilitat del jove pilot envers *Maverick*. Destinat a una base de caces militars al desert de Mojave, *Maverick* retrobarà també un antic amor estroncat, Penny (Jennifer Connelly, actriu que ve a prendre el relleu a Kelly McGillis, del film original).

Top Gun: Maverick és un film testosterònic i militarista. Hi ha una celebració de la masculinitat a través de l’exhibició dels cossos fornits i musculats, com si estiguéssim en una escola de gladiadors, i, també, un cant a la camaraderia castrense, acompanyat d’una atracció per la velocitat i el risc. Però cal dir també que el film està banyat per un sentiment general de nostàlgia que li prova la mar de bé, treballant també la sentimentalitat, fet que provoca el vessament d’alguna llagrimeta. Després, es tracta d’un entreteniment de primera magnitud, amb trepidants escenes de pilotatge i de vol, rodades d’una manera espectacular, encomanant elevades dosis de realisme, desterrant pràcticament l’efecte d’irrealitat que causen els efectes especials. I, per acabar, tenim un Tom Cruise en plena forma, rialler, seductor i murri, un veterà que no es queda mai enrere davant les gestes dels seus joves pupils.

OFERTA CULTURAL

M. Erra / T. Terradas

FESTUC TEATRE

Els titelles ocupen Sant Esteve de Palautordera

Tast de Titelles. Diferents espais de Sant Esteve de Palautordera. Dissabte, 4, i diumenge, 5 de juny, a partir de les 10 del matí.

Primera edició d’aquest festival en què titelles, putxinel·lis, gegants, marionetes i ombres ballaran, cantaran, explicaran històries fantàstiques, contes poètics i faules increïbles al llarg de tot el cap de setmana i en diferents espais del poble. Alguns dels espectacles són gratuïts mentre que en altres caldrà comprar entrada.

Torna El So de les Cases a Vic

El So de les Cases. Diferents espais patrimonials de la ciutat. Divendres, dissabte i diumenge.

Més de 200 concerts gratuïts tornaran a omplir de música diferents espais patrimonials de Vic amb El So de les Cases. El projecte, que uneix música i patrimoni, tindrà lloc de divendres a diumenge i ofereix 10.000 localitats perquè es puguin gaudir de concerts íntims de 20 minuts en espais patrimonials que obren les portes a la ciutadania.

CINECLUB

CINECLUB VIC
7 de juny de 2022
20h
Espai ETC

‘Vull el cap d’Alfredo García’

Mèxic-EUA, 1974. Dir.: Sam Peckinpah. VO en anglès amb subtítols. La filla d’un ric terratinent mexicà queda embarassada suposadament d’Alfredo García, que després l’abandona. Davant d’aquesta deshonra, el pare posa preu al seu cap, i una gran multitud de caça-recompenses es llancen a capturar-lo. Un d’ells és en Bennie (Warren Oates). Una mirada del director cap a la condició humana, utilitzant la violència com a catarsi i donant el protagonisme als seus estimats perdedors plens d’humanitat.

AC GRANOLLERS
3, 4, 5 i 6 de juny de 2022
Cinema Edison

‘Un pequeño plan... como salvar el planeta’

França, 2021. Dir.: Louis Garrel. Comèdia. VOSE. Abel i Marianne descobreixen que el seu fill de 13 anys ha venut en secret els seus objectes més preuats. Aviat s’adonen que Joseph no és l’únic: centenars de nens de tot el món s’han unit per finançar un misteriós projecte ecologista a l’Àfrica. La seva missió és salvar el planeta. Una comèdia ecologista amb un missatge fresc i optimista que no pretén donar lliçons ni ser paternalista.

CINEMES

CINCO LOBITOS

Espanya 2022. Dir. Alauda Ruiz de Azúa. Amb Laia Costa i Susi Sánchez. Drama. Amaia acaba de ser mare i s’adona que no sap gairebé com ser-ho. En absentar-se la seva parella per feina unes setmanes, decideix tornar a casa dels seus pares, un bonic poble costaner del País Basc, i així compartir la responsabilitat de cuidar el bebè. El que no sap Amaia és que, encara que ara sigui mare, no deixarà de ser filla.

EL SASTRE DE LA MAFIA

EUA 2022. Dir. Graham Moore. Amb Mark Rylance i Zoey Deutch. Drama. Chicago, 1956. Leonard és un sastre anglès que confeccionava vestits en la mundialment famosa Savile Row de Londres. Després d’una tragèdia personal acaba a Chicago, treballant en una petita sastreria en una zona difícil de la ciutat on fa roba elegant per a les úniques persones al seu voltant que poden pagar-la: una família de gàngsters. Aquesta família

de mafiosos intentarà aprofitar-se de la naturalesa gentil i complaent de Leonard, que al costat de la seva assistenta Mable es veurà implicat amb la màfia d’una manera cada vegada més greu.

JUJUTSU KAISEN O. LA PELÍCULA

Japó 2021. Dir. Sunghoo Park. Animació. Yuta Okkotsu és un noi d’institut bastant nerviós amb un greu problema: el seu amic Rika s’ha convertit en un *Curse* i no el deixa sol. Ja que Rika no és un *Curse* ordinari, capta l’atenció de Satoru Gojo, un professor de l’Institut Jujutsu, on els exorcistes aprenen a combatre els *Curse*. Gojo convenç Yuta per enrolar-se a l’acadèmia... Podrà aprendre Yuta a controlar el *Curse* que el turmenta? Preqüela de la sèrie *animi Jujutsu Kaisen*.

JURASSIC WORLD: DOMINION

Estats Units 2022. Dir. Colin Trevorrow. Amb

Chris Pratt, Bryce Dallas Howard, Laura Dern, Jeff Goldblum i Sam Neill. Fantàstic. Quatre anys després de la destrucció d’Illa Nublar, els dinosaures ara viuen i cacen al costat dels humans a tot el món. Aquest fràgil equilibri remodelarà el futur i determinarà, d’una vegada per sempre, si els éssers humans continuaran sent els depredadors màxims en un planeta que ara comparteixen amb les criatures més temibles de la història.

LAS AVENTURAS DE PIL

França 2021. Dir. Julien Fournet. Animació. Pil és una petita òrfena que viu al carrer, a la ciutat medieval de Roc-en-Brume. Al costat de les seves tres mosteles ensinistrades, Pil sobreviu robant menjar al castell del sinistre rei Tristain, que ha usurpat el tron.

LIVE IS LIFE

Espanya 2021. Dir. Dani de la Torre. Amb Adrián Baena i Juan del Pozo. Comèdia dramàtica. Estiu 1985. Com cada any, Rodri deixa Catalunya i torna al poble gal·lec dels seus pares per retrobar-se amb la seva colla. No obstant això, enguany és diferent per a ell i els seus amics. Els problemes del món real comencen a aparèixer en les seves vides i els amenaça de separar-los. Aferrant-se a l’amistat que els uneix, els cinc amics planegen escapar-se la nit de Sant Joan a la recerca d’una flor màgica que, segons diu la llegenda, creix a la part alta d’una muntanya i pot fer que els desitjos es facin realitat. Perquè el seu únic desig ara és resoldre el problema del seu amic en dificultats i amb això poder continuar junts.

MARMADUKE

EUA 2022. Dir. Mark

A.Z. Dippé, Matt Phillip Whelan, Youngki Lee i Phil Nibbelink. Animació. Un gran danès massa gran, amb una veta irascible i una inclinació per les entremaliadures, es tempera amb un profund sentit d’amor i responsabilitat per la seva família.

TOP GUN: MAVERICK

EUA 2022. Dir. Joseph Kosinski. Amb Tom Cruise i Miles Teller. Acció. Després de més de 30 anys de servei com un dels millors aviadors de l’Armada, Pete *Maverick* Mitchel es troba on sempre va voler estar, superant els límits com un valent pilot de proves i esquivant l’ascens de rang, que no el deixaria volar i el deixaria a terra. Quan està entrenant un grup de graduats de Top Gun per a una missió especialitzada, *Maverick* troba allà el tinent Bradley Bradshaw, el fill del seu difunt amic Goose. Seqüela de *Top Gun*.

CARTELLERA

CAMPRODON		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Casal Camprodoní	Alcarràs	22.00	18.00 i 22.00	18.00 i 22.00	18.00 i 22.00

RIBES DE FRESER		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Catalunya	El acontecimiento	-	19.00	-	-

RIPOLL		Divendres	Dissabte	Diumenge	Dilluns
Comtal	Top Gun: Maverick	-	18.00 i 20.45	17.00 i 19.45	17.00 i 19.45

VIC		Dissabte	Diumenge	Dimarts	Dijous
Espai ETC	Vull el cap d'Alfredo García (VOSC)	-	-	20.00 (Cineclub Vic)	-

VIC		Divendres	Dissabte i diumenge	Dilluns	Dt. i dc.	Dijous
Sucre	Jurassic World: Dominion (cat.)	-	-	-	-	17.45
	Jurassic World: Dominion (3D)	-	-	-	-	21.20
	Jurassic World: Dominion	-	-	-	-	18.15, 20.40 i 21.40
	Jurassic World: Dominion (VOSE)	-	-	-	-	21.30
	Live is Life	17.55, 20.00 i 22.15	16.10, 17.50, 20.00 i 22.15	16.35, 18.45 i 21.30	17.45, 19.50 i 22.00	17.45 i 22.00
	Marmaduke	-	11.45 (dg.), 16.15 i 18.00	16.45	-	-
	Top Gun: Maverick	17.45, 19.00, 20.00 i 22.15	11.35, 16.30, 17.30, 19.00, 20.00 i 22.00	16.30, 18.15, 20.00 i 21.45	18.45, 20.40 i 21.45	18.15 i 20.50
	Top Gun: Maverick (VOSE)	22.10	21.45	21.45	21.45	-
	Las aventuras de Pil	17.55	11.40 (dg.), 11.45 (ds.), 16.05 i 18.35	16.30 i 19.15	17.45	17.35
	Jujutsu Kaisen 0. La película	18.15	11.50 (dg.) i 18.15	16.45	17.40	20.00
	Cinco lobitos	20.20 i 22.30	20.20 i 22.30	19.55	19.55	19.55
	Jujutsu Kaisen 0. La (...) (VOSE)	20.30	20.30	19.00	19.40	-
	El sastre de la mafia	20.10 i 22.35	19.45 i 22.35	18.35 i 22.00	19.30 i 22.00	19.20 i 22.00
	El arma del engaño	21.45	-	21.45	21.45	-
	Doctor Strange: en el (...)	19.40 i 22.15	11.35 (dg.), 17.00, 19.40 i 22.15	16.30 i 21.35	19.00 i 21.35	-
	Alcarràs (cat.)	17.45, 19.20 i 22.25	17.15, 19.30 i 21.55	16.45, 19.30 i 21.40	18.05, 19.30 i 21.45	19.30 i 21.45
	Sonic 2. La película	18.00	11.40 (dg.) i 16.20	17.15	17.40	17.40

PASSATEMPS

MOTS ENCREUATS

Pau Vidal

	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
1												
2												
3												
4												
5												
6												
7												
8												
9												
10												
11												
12												
13												

HORIZONTALS: 1. Així de carregada tindrem l’atmosfera els pròxims dies, amb tanta activitat desenfrenada / 2. Esgarrapada al domador. Son reialme la casa, sa súbdita la marona / 3. Traç sense vores. Un de Vallfogona que va anar a la universitat. Vistiplau de les nenes / 4. Pa de terra amb un serf a disposició. Del socialista que encara n’és / 5. Para la mà. Turc servint la galeta en safata. Sal remenada / 6. Ordi manipulat per un Dior alterat. Els clàssics hi van a comprar i els moderns a cuinar / 7. Cargolí de filferro capaç de multiplicar la violència. Suri incomprensiblement en rius revoltats / 8. Estic desvocalitzat. Atrapat a la xarxa invisible de l’emoció / 9. Cosí del rizòpode però amb més estómac. Al fons a la dreta / 10. De color de rosa. Nociu, sobretot per les noies de l’antiga esquerra espanyola / 11. ONG que sí. Quatre afortunats corrent, quatre llestos fent-s’hi rics i milions de rucs mirant-se’ls. El cor de la ciutat / 12. Gelats amb el pal per darrera. Segueixi el rastre / 13. Incrèdules. Produeixes amb un cert fàstic.

VERTICALS: 1. Netejades com canonades, com panxes infectades. Goita, la flor que dóna color / 2. Tradició que prescindeix de l’alfabet. Es barallava amb els visigots per coses de família / 3. Una hora de vinil. Van amuntegar tantes pedres que el canal de Suez els va sortir sense voler. Heus-lo aquí / 4. D’un estat així només en pot sortir un insecte. Sona com vulgar, darrera en Carlos Ruiz / 5. Somni de perfecció en la vigília. Reincideixi en sa condició d’esquàter / 6. Can grimpaire. Domesticat a cop de batuta. Surt guanyant amb el substitut / 7. Té dues veus al sindicat. Protegit per un que li fa de professor. Bons Enemics per l’Eternitat / 8. Espavilar-se, que això és una hípica. Que xulos, els estris per moldre! / 9. No val ben re i en canvi compta minuts de partida. Aliatges del crom que només els falta el mató / 10. Si es planta al cor malament rai. Seràs del gust. Tothom diu que va ser ell, que ho va dir / 11. Deixava córrer, es rendia. Indi americà parent del puma / 12. Regió grega amb bones vistes. Situats de cara a nord.

SUDOKUS

AMIC

Ompliu la quadrícula de 9×9 caselles dividides en subquadrícules de 3×3 amb les xifres de l’1 al 9. No s’ha de repetir cap xifra en una mateixa fila, columna o subquadrícula.

Dificultat: difícil

		2		6			5	
		4	2	3				6
6	1	7				2	3	
2	8						6	4
	4	5	3			7		
		9	5					
				5				
		8		7		3		
5					4	6		7

Dificultat: mitjana

	8	2	7	6	3	9		
				1	8			7
			4	5				
3	7	9		4	5			
2						5		
	6		2			7		
					6	3		
	5		8					2
7		3				6	8	4

SOLUCIONS

5	3	1	8	2	4	6	9	7
4	2	8	9	7	6	3	1	5
9	7	6	1	5	3	8	4	2
7	6	9	5	4	2	1	8	3
1	4	5	3	8	6	7	2	9
2	8	3	9	1	7	5	6	4
6	1	7	4	9	5	2	3	8
8	5	4	2	3	1	9	7	6
3	9	2	7	6	8	4	5	1

Dificultat: difícil

7	1	3	5	2	9	6	8	4
9	5	6	8	3	4	1	7	2
8	2	4	1	7	6	3	9	5
5	6	8	2	9	1	7	4	3
2	4	1	3	8	7	5	6	9
3	7	9	6	4	5	2	1	8
1	9	7	4	5	2	8	3	6
6	3	5	9	1	8	4	2	7
4	8	2	7	6	3	9	5	1

Dificultat: mitjana

13	A	T	O	N	I	T	E	S		F	A	S
12	S	O	L	O	P	E	N	S		U	M	I
11	O	G		F	U	T	B	O	L		U	T
10	R	O	S	A	C	I	L	E	S		I	U
9		R	I	Z	O	S	O	M	A			A
8	E	S	P	I	R	A	L		O	R	A	T
7	S	T	C		E	N	A	M				
6	D	O	I	R		M	E	R	C	A	T	
5	A		G	A	L	A	T	A		L	S	A
4	G	L	E	V	A					P	I	C
3	R	A		R	E	C	T	O	R		S	I
2	U	R	P	A	D	A		R	E	I	E	T
1	P	O	L	L	I	N	I	T	Z	A	D	A

UN EQUIP
HUMÀ DE 10,
PROJECTES DE
CREIXEMENT
I LES MILLORS
MARQUES

QUÈ MÉS PUC
DEMAÑAR DE
VICREU?

La Montse, el caràcter de Vicreu

VICREU

Som jardineria intel·ligent
PAE d'Osona · Mas de la Mora 12F · Vic
T 93 889 33 52 · [@vicreu](#) · [vicreu.net](#)